

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

KARTA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: **Wybrzeże klifowe Kępy Oksywskiej**
Kod krajobrazu: 22-313.51-64
Położenie (gmina): Gdynia (m.), Kosakowo (w.)
Krajobraz priorytetowy: TAK

Krajobraz priorytetowy – Wybrzeże klifowe Kępy Oksywskiej

Krajobraz priorytetowy Wybrzeże klifowe Kępy Oksywskiej stanowi cenny pod względem przyrodniczo-krajobrazowym, częściowo aktywny, a częściowo porośnięty lasem fragment wybrzeża klifowego, o wysokości sięgającej do 40 metrów i długości około 2 kilometrów. U jego podnóża, w południowej części, rozciąga się rzadko spotykana na polskim wybrzeżu plaża kamienista, zbudowana z różnej wielkości oraz rodzaju kamieni i głazów, będących pochodzących z wychodnią warstwy tak zwanego bruku lodowcowego. W części północnej kamienista plaża przechodzi w piaszczystą, a klif całkowicie lub w części pozbawiony jest roślinności. Osobliwością warstw geologicznych odsłoniętego klifu jest występowanie piasków mioceńskich gęsto przebarwionych pyłem węgla brunatnego. Klif objęty jest ochroną w postaci stanowiska dokumentacyjnego przyrody nieożywionej. Celem ochrony krajobrazu jest zachowanie unikatowego fragmentu wybrzeża o wysokich walorach krajobrazowych i unikatowych zjawiskach geologicznych.

Fot. 1. Widok na północną część klifu Kępy Oksywskiej w rejonie Mechelinek

KARTA CHARAKTERYSTYKI KRAJOBRAZU

Moduł I. – IV. opracowany zgodnie z Tabelą 4. zał. nr 3 Rozporządzenia

Moduł I. Metryczka ogólna krajobrazu		
Kod krajobrazu	22-313.51-64	
Powierzchnia krajobrazu	2,89 km ²	
Typ krajobrazu	3 – Leśne	
Podtyp krajobrazu	3b – Z przewagą siedlisk lasowych	
Typ rzeźby terenu	B – Krajobrazy faliste	
Kod mezoregionu	313.51	
Nazwa mezoregionu	Pobrzeże Kaszubskie	
Typ krajobrazu naturalnego*	1-1-2 glacialne pagórkowate	Położenie administracyjne
Kod podokręgu geobotanicznego**	A.2.4.i	Województwo: pomorskie
Nazwa podokręgu geobotanicznego**	Kępy Oksywskiej	Powiat: pucki, Gdynia
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej**	Acydofilny pomorski las bukowo-dębowy / Żyzna buczyna niżowa / Uboga buczyna niżowa	Gmina: Gdynia (m.), Kosakowo (w.)
Kod regionu historyczno-kulturowego***	I.C.3	Data opracowania zidentyfikowanego krajobrazu
Typ regionu historyczno-kulturowego***	Pomorze Gdańskie, aglomeracja trójmiasta i Władystawowa	15/11/2024

* Richling A., Ostaszewska K., 2005, Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa (z późniejszymi zmianami Solon J.)

** Matuszkiewicz J.M., 1993, Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne polski, Prace Geograficzne, IGiPZ PAN, Warszawa

*** Plit J., 2016, Krajobrazy kulturowe Polski i ich przemiany, Prace Geograficzne, IGiPZ PAN, Warszawa

Moduł II. Cechy analityczne			
Lp.	Cecha	Wskaźnik	Wartość
Blok 1. Cechy charakterystyczne typologiczne			
1.	A10	A10a	1,38
2.	A2	A2a	1,00
3.	A3	A3a	7,50
4.	A3	A3b	21,67
5.	A3	A3d	6,57
6.	A7	A7b	0,03
7.	A8	A8a	71,87
8.	A8	A8b	1,45
9.	A8	A8c	3,94
10.	A8	A8e	0,51
11.	A8	A8f	7,03
Blok 2. Cechy unikatowe			
1.	A4	A4	7,04
2.	B11	B11b	0,35
3.	B4	B4e	1,74
4.	B7	B7a	0,35

Moduł III. Cechy syntetyczne	
Cecha	Wartość wskaźnika
Swojskość****	-
Tożsamość****	-
Tradycja	III
Funkcje podstawowe krajobrazu	4B,2
Funkcje uzupełniając krajobrazu****	12

**** wypełnia się fakultatywnie

Moduł IV. Wyniki porównania z innymi krajobrazami		
Cecha	Wskaźnik	Porównanie ze wszystkimi krajobrazami tego samego podtypu w województwie
A10	A10a	2,22
A2	A2a	-0,49
A3	A3a	-0,30
A3	A3b	-2,25
A3	A3d	-0,83
A7	A7b	-0,94
A8	A8a	-1,92
A8	A8b	-0,55
A8	A8c	-0,31
A8	A8e	-0,29
A8	A8f	6,18

OPINIONAWANE

KARTA OCENY KRAJOBRAZU

Ocena krajobrazu wraz z opisem walorów opracowane zgodnie z Tabelą 1. zał. nr 4 Rozporządzenia

Ocena krajobrazu	
Kod krajobrazu	22-313.51-64
Typ krajobrazu	3 – Leśne
Podtyp krajobrazu	3b – Z przewagą siedlisk lasowych
Data oceny	30/12/2022
Autorzy oceny	Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego

	Stan zachowania lub wykształcenia	Wskazania do typowania krajobrazu priorytetowego
Cechy analityczne - charakterystyczne typologicznie		
A10a	I	TAK
A2a	II	NIE
A3a	II	NIE
A3b	III	NIE
A3d	II	NIE
Cechy analityczne - unikatowe		
A4	I	TAK
B11b	I	TAK
B4e	I	TAK
B7a	I	TAK
Cechy syntetyczne		
Swojskość	-	-
Tożsamość	-	-
Tradycja	III	NIE

Sposób wskazania krajobrazu priorytetowego opracowany zgodnie z zał. nr 5 Rozporządzenia

Sposób wskazania krajobrazu priorytetowego				
Spełnione kryteria	Reprezentatywność występowania	Unikatowość występowania	Dotychczasowa ochrona prawna	Ważność
	NIE	TAK	NIE	NIE

Walory krajobrazowe ogólnie – ocena opisowa

Fizjonomia krajobrazu

Specyfika i geneza

O specyfice fizjonomicznej jednostki krajobrazowej decydują elementy przyrodnicze, kulturowe oraz widokowe. Z górnej krawędzi porośniętego drzewostanem klifu roztacza się piękny widok na wody tzw. zewnętrznej Zatoki Puckiej. Specyfiką jednostki krajobrazowej jest współwystępowanie elementów przyrodniczych i antropogenicznych, bowiem część zalesionego dawniej terenu została zajęta zabudową Oksywia i Babich Dołów – stanowiącą dziś zagrożenie dla walorów przyrodniczo-krajobrazowych jednostki (patrz rozdz. zagrożenia). Głównym i specyficznym elementem krajobrazu jest wybrzeże morskie, z częściowo aktywnym klifem, o wysokości dochodzącej do 20 m (fot. 1.). Z klifem od strony morza graniczy pas plaży, zaś od strony lądu nieduży pas powierzchni leśnej.

Charakterystyka

Krajobraz położony jest w jednej dominującej jednostce geomorfologicznej. Jest to krawędź wysoczyzny morenowej, obejmującej 98% powierzchni krajobrazu. Obszar charakteryzuje się wartościami deniwelacji rzędu 17,4 metrów oraz spadkami około 8,1 stopni. Klif wybrzeża Zatoki Puckiej, stanowi wyrazistą formę krajobrazową, będąc jednocześnie krawędzią jednostki geomorfologicznej zwanej Kępą Oksywską. U jej podstawy rozpościera się pas plaży o charakterze piaszczysto-kamienistym. Część klifu objęta jest czynnymi procesami abrazji morskiej (fot. 1., 2.), część zaś, bardziej odsunięta od linii brzegowej morza, porośnięta jest lasem i ustabilizowana (fot. 1., 3.). Południowy fragment wybrzeża w obrębie jednostki ostunięty został betonową opaską brzegową z urządzonym ciągiem pieszym – na odcinku od wejścia nr 4 w kierunku południowym do granic jednostki krajobrazowej (fot. 4.). W odsuniętych czynnych osunięciach klifu widoczne jest ciekawe ułożenie utworów litologicznych (fot. 2.), stanowiące poziome warstwowanie piasków gliniastych. Z piaszczysto-gliniastych skłonów wysoczyzn fragmentarycznie wychodzą wkładki tzw. bruku morenowego – tj. nagromadzenia kamieni otoczków, pozostawionych w postaci warstwy morenowej, przemytej wodami fluwioglacjalnymi, deponowanych na powierzchni plaż – co znacząco urozmaica walory krajobrazowe brzegu morskiego (fot. 3.).

W krajobraz wybrzeża wpisuje się stary i zrujnowany obiekt torpedowni oraz kilka ciągów drewnianych palisad – dawnego moła i ciągów pali przybrzeżnych zwanych ostrogami, które to obiekty stały się współcześnie atrakcją krajobrazową i fotograficzną przyciągającą wielu miłośników fotografii. Kompleks tych obiektów znajduje się w wodach przybrzeżnych, w odległości do 350 m od wysuniętego cypla plaży w Babich Dołach. Położone poza granicami jednostki krajobrazowej, są z nią nierozzerwalnie związane widokowo, w zasięgu przedpola widoku tafli powierzchni Zatoki Puckiej (fot. 6.) i winny być traktowane jako sąsiadujący krajobraz sprzężony

Dominującymi formami pokrycia terenu są powierzchnie leśne (stanowiące 72% pow.), tereny podmokłe i użytki rolne (stanowiące ok. 8% pow.), tereny zabudowy (ok. 10%) oraz tereny komunikacyjne i plaże. W użytkowaniu terenu, dodatkowo 14% powierzchni krajobrazu (na terenach zabudowanych oraz leśnych) stanowią tereny zamknięte jednostki wojskowej, w obrębie której wydzielone zostały lasy ochronne o funkcji obronnej.

	<p>Krajobrazy sprzężone</p> <p>Jednostka graniczy od wschodu z otwartą przestrzenią morską Zatoki Puckiej, która w ujęciu krajobrazowym stanowi tzw. krajobraz sprzężony – z charakterystycznym dwukierunkowym powiązaniem widokowych – z tafli wody na strefę brzegową oraz odwrotnie. Powierzchnia wodna Zatoki Puckiej, zgodnie z założeniami audytu krajobrazowego (patrz Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych, 2019), nie stanowi wydzielonej jednostki krajobrazowej. Z krawędzi klifu roztacza się widok na wody Zatoki Puckiej, w tym pozostałości położonej w wodach przybrzeżnych starej torpedowni – obiektu dawnej hali montażowej torped, zbudowanej na terenie niemieckiego ośrodka badań torped w czasie II wojny światowej (fot. 4.).</p>
<p>Walory przyrodnicze</p>	<p>Ocena ogólna: jednostka krajobrazowa o wysokich walorach przyrodniczych</p> <p>Specyfika walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strefa czynnego i martwego klifu na krawędzi wysoczyzny morenowej, ze zbiorowiskami roślinności inicjalnej i wydmowej w części czynnego oraz częściowo ustabilizowanego osuwającego się materiału, w części ustabilizowanej i poza górną krawędzią klifu w przewadze zadrzewiona. Tereny leśne zawierają się w dwóch kompleksach o średniej powierzchni. Dominującymi typami siedlisk są: Las świeży, Bór mieszany świeży oraz Las mieszany świeży. W krajobrazie występuje jeden szpaler drzew, którego długość wynosi odpowiednio 5 m. <p>Formy ochrony przyrody</p> <ul style="list-style-type: none"> - klif objęty jest ochroną w postaci stanowiska dokumentacyjnego przyrody nieożywionej – „Klif Oksywski”, ustanowionego 2 grudnia 1999 r. jako formacja geologiczna, na długości 1800 m.; - dwa pomniki przyrody – dęby szypułkowe o nazwach Ikar i Dedal, o wysokość ok. 20 i 26 m; - na wschodniej granicy morskiej krajobrazu, sąsiedztwo obszaru Natura 2000 PLH Zatoka Pucka i Półwysep Helski; <p>Korytarze ekologiczne (rangi)</p> <ul style="list-style-type: none"> - korytarz ekologiczny Wybrzeża Bałtyku, o randze krajowej, związany przede wszystkim z trasami migracji ptaków wzdłuż południowego wybrzeża Morza Bałtyckiego oraz zimowanie ptaków na wodach przybrzeżnych Zatoki Puckiej.

<p>Walory kulturowe</p>	<p>Ocena ogólna: jednostka krajobrazowa o średnich walorach kulturowych</p> <p>Specyfika walorów i ich nasycenia w jednostce</p> <p>Przedmiotowa jednostka obejmuje fragment eksponowanej krawędzi wysoczyzny morenowej stanowiącej przykład wykorzystania morfologicznie zróżnicowanego fragmentu wybrzeża dla potrzeb związanych z wojskowością oraz obronnością. Najważniejszymi spośród elementów historycznego dziedzictwa położonymi w jej obrębie są z tego względu obiekty obronne i wojskowe składające się na zespół fortyfikacji lądowych dawnego poligonu torpedowego. Ważnymi elementami tego zespołu pozostają wysunięte na wody Zatoki Puckiej obiekty hal montażowych, które usytuowane są w bezpośrednim sąsiedztwie północnej oraz południowej części jednostki krajobrazowej pozostając z nią w powiązaniu widokowym. Istotnym elementem zespołu była jednocześnie biegnąca wzdłuż brzegu zatoki wąskotorowa kolej nadbrzeżna, która łączyła infrastrukturę zakładu z terenem portu wojennego w Oksywiu sąsiadującego z południową częścią jednostki oraz wojskowym portem lotniczym w Babich Dołach.</p> <p>W obrębie ocenianej jednostki mieści się również fragment objętego wpisem do rejestru zabytków układu ruralistycznego dawnej wsi Oksywie stanowiący spójny przykład rozplanowania gruntów średniowiecznej osady. W obrębie układu znajduje się usytuowany w pobliżu krawędzi wysoczyzny wiejski kościół pod wezwaniem św. Michała Archaniola wraz przylegającym do niego bezpośrednio cmentarzem parafialnym (fot. 7.). Położenie kościoła na skraju Kępy Oksywskiej stanowi charakterystyczny element panoramy Oksywia widocznej od strony gdyńskiego Śródmieścia.</p> <p>Formy ochrony zabytków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 zabytki nieruchome (obiekty/obszary) wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego stanowiące fragment zespołu ruralistycznego dawnej wsi Oksywie oraz kościół parafialny wraz z cmentarzem, - 5 zabytków nieruchomych (obiektów/obszarów) ujętych w ewidencjach zabytków (wojewódzkiej i gminnej), obejmujących obiekty obronne i wojskowe zlokalizowane w obrębie wybrzeża Kępy Oksywskiej, - ochrona walorów kulturowych określona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części dzielnicy Oksywie w Gdyni, obejmująca układ ruralistyczny dawnej wsi Oksywie z dominantą krajobrazową i kompozycyjną w postaci kościoła oraz kaplicą cmentarną. <p>Strefy konserwatorskie określone w SUIKZP obejmują zespół ruralistyczny dawnej wsi Oksywie, który objęty został strefą pełnej ochrony konserwatorskiej polegającą między innymi na zachowaniu walorów historycznych oraz kompozycyjnych zespołu, w tym jego rozplanowania i kompozycji przestrzennej. Ponadto w studium wskazano konieczność ochrony fortyfikacji stanowiących zespół baterii nadbrzeżnych w Oksywiu.</p> <p>Harmonijność, spójność oraz stopień zachowania (autentyczność) historycznej substancji: średnia</p>
--------------------------------	---

<p>Walory akustyczne, zapachowe i sanitarne</p>	<p>Walory akustyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specyficzne dla sąsiedztwa wybrzeża morskiego - szum fal morskich, charakterystyczny krzyk mew, odgłosy wiatru; <p>Walory zapachowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specyficzne dla wybrzeża morskiego, w trakcie wiania bryzy dziennej i przy silniejszych podmuchach wiatru, „morski” zapach powietrza. W okresie letnim charakterystyczny zapach rozgrzanego słońcem piasku na plaży; <p>Walory sanitarne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - walory zdrowotne wilgotnego, nasyconego tlenem, pozbawionego zanieczyszczeń, bogatego w pierwiastki związane z ekosystemem morskim – jak: jod, chlorki sodu i magnezu – powietrza morskiego, wspomagającego nawilgotnienie i regenerację śluzówki nosa i gardła, łagodzenie dolegliwości alergicznych, wzmocnienie odporności i dobroczynny wpływ przy chorobach układu oddechowego i schorzeniach reumatycznych.
<p>Dynamika krajobrazu*****</p>	

***** wypełnia się obligatoryjnie w ramach kolejnych audytów krajobrazowych

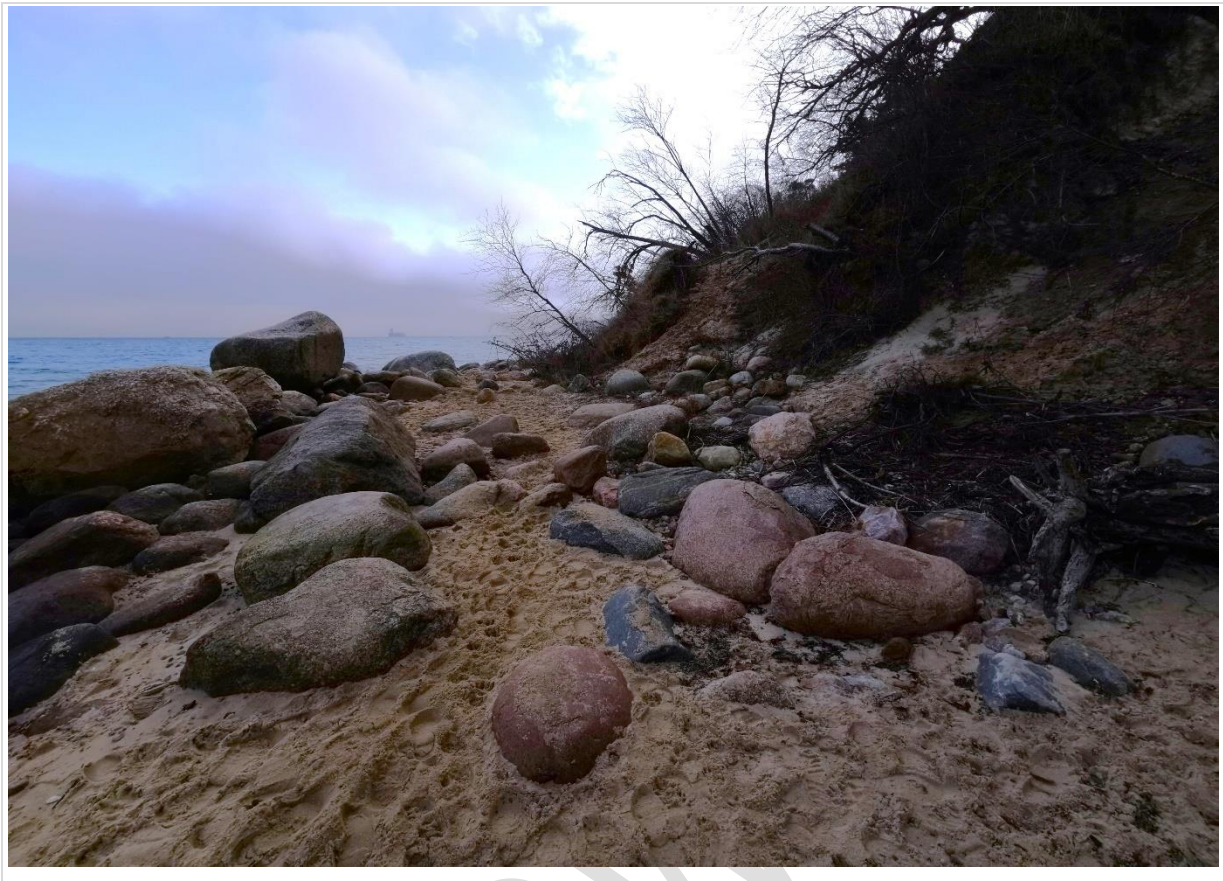
Fot. 2. Widok na aktywną krawędź abrazyjną klifu – w rejonie Oksywia, z warstwowaniem polodowcowych utworów piaszczysto-gliniastych

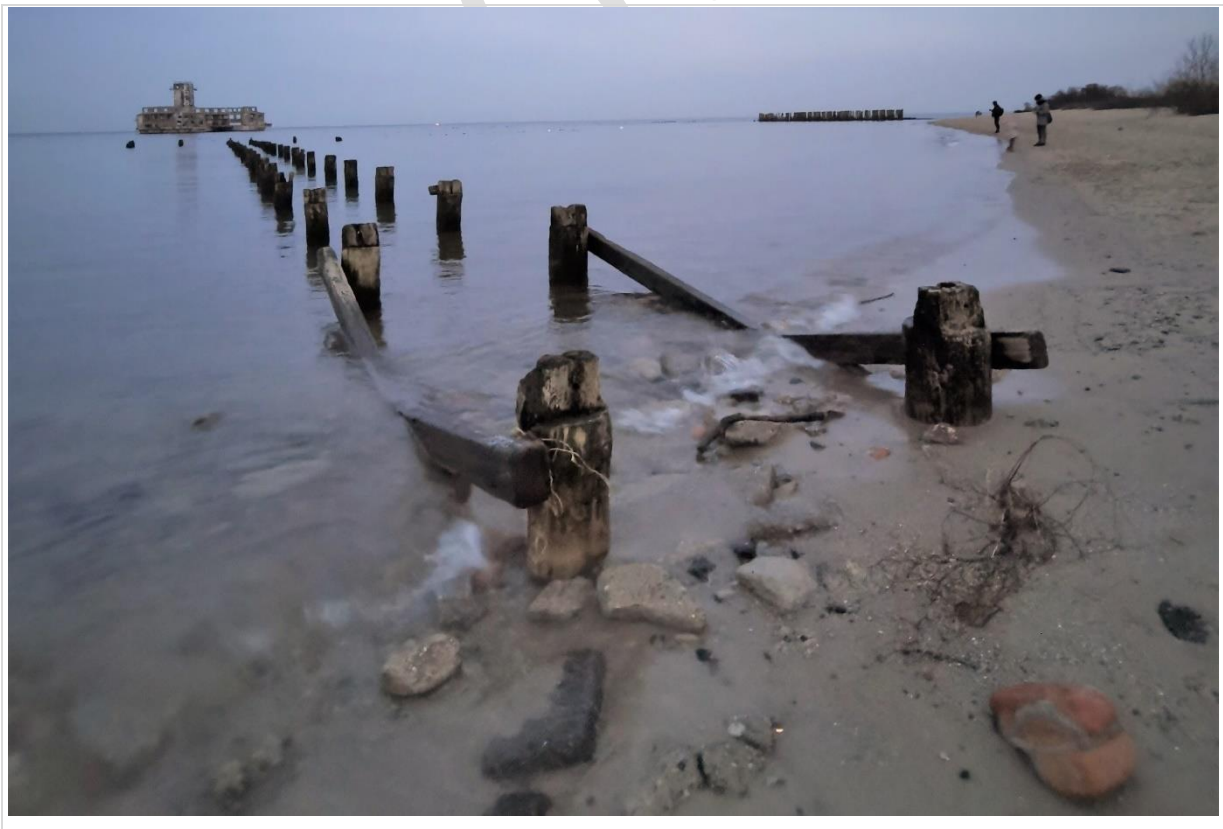
Fot. 1. Widok na południową część klifu Kępy Oksywskiej w rejonie Babich Dołów

Fot. 2.; Betonowa opaska brzegowa w południowej części krajobrazu

Fot. 5. Nagromadzenie polodowcowych głazów – otoczków, na powierzchni plaży w rejonie Babich Dołów

Fot. 6. Widok na torpedownię z linii brzegowej w rejonie Oksywia

WALORY KRAJOBRAZOWE – OPIS UZUPEŁNIAJĄCY

Obszar Natura 2000 PLH Zatoka Pucka i Półwysep Helski pokrywa znikomą część powierzchni krajobrazu, obejmując głównie swoim zasięgiem siedliska dużej i płytkiej Zatoki Puckiej. Stanowisko dokumentacyjne formacji geologicznej, odcinka klifowego Kępy Oksywskiej, o długości 1800 metrów, pokrywa część powierzchni krajobrazu. U podnóża klifu, w południowej części, rozciąga się rzadko spotykana na polskim wybrzeżu kamienista plaża, zbudowana z różnej wielkości oraz rodzaju, kamieni i głazów polodowcowych (istotny i unikatowy element przyrody nieożywionej). Na północy stanowiska plaża kamienista przechodzi w piaszczystą, a klif całkowicie lub w części pozbawiony jest roślinności. Na odsoniętym zboczu, występują osobliwe piaszki mioceńskich, z przewarstwieniami piasków gliniastych i gęsto przebarwione pyłem węgla brunatnego.

W obszarze krajobrazu zostały wyznaczone lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (hcvf), które swoim zasięgiem obejmują 11% powierzchni krajobrazu. Krajobraz położony jest częściowo w obszarze objętym programem monitoringu oraz ochrony środowiska naturalnego Morza Bałtyckiego Helcom Zatoka Pucka, który swoim zasięgiem obejmuje znikomą część powierzchni krajobrazu.

Najważniejszym spośród elementów materialnego dziedzictwa zlokalizowanych w obrębie jednostki krajobrazowej jest średniowieczny kościół Michała Archanioła usytuowany na skraju Kępy Oksywskiej, w sąsiedztwie którego na stromo opadającym stoku krawędzi wysoczyzny znajduje się niewielki cmentarz parafialny. Kościół mieści się ponad prowadzącą w jego kierunku ulicą Arciszewskich, stanowiąc część objętego wpisem do rejestru zabytków układu ruralistycznego dawnej wsi Oksywie. Budynek kościoła posadowiony został na kamiennym fundamencie na planie prostokąta, do którego od strony północnej przylega niewielka zakrystia (fot. 7.). Zwarta bryła obejmująca nawę oraz prezbiterium kryta jest rozległym dachem, do którego od strony zachodniej przylega wysoka wieża usytuowana na kamiennie-ceglanej kruchcie zwieńczonej drewnianą konstrukcją stanowiącą charakterystyczny punkt panoramy Oksywia.

Fot. 7. Widok na kościół usytuowany ponad ulicą Arciszewskich

Z punktu widzenia materialnego dziedzictwa ważnym elementem są obiekty obronne oraz wojskowe usytuowane w obrębie linii brzegowej Zatoki Puckiej, które z uwagi na swoją formę i konstrukcję co do zasady posiadają realywnie niewielki wpływ na fizjonomię krajobrazu. Wyjątkiem w tej sytuacji są wysunięte w kierunku wód Zatoki Puckiej budynki dawnych torpedowni stanowiących część dawnego poligonu torpedowego.

Ważnym elementem o znaczeniu kulturowym jest częściowo położony w obrębie jednostki cmentarz wojenny utworzony w 1938 roku. Został on zlokalizowany w miejscu posiadającym szczególne powiązania widokowe z wodami Zatoki Puckiej jako miejsce upamiętnienia śmierci jednego z dowódców Wojska Polskiego. Na terenie cmentarza zrealizowane zostało pierwotnie poświęcone jego pamięci monumentalne mauzoleum, które zlikwidowano wkrótce po ukończeniu w okresie okupacji niemieckiej. Z uwagi na swoje szczególne powiązania widokowe wynikające z położenia w koronie klifu na terenie cmentarza zrealizowana została w ostatnich latach kwatera pamięci, której kompozycja podkreśla bezpośrednio powiązania widokowe z wodami Zatoki.

OPINIONOWANIE

WARTOŚCI ESTETYCZNO-WIDOKOWE

Z uwagi na powiązania przestrzeni jednostki krajobrazowej obejmującej eksponowaną linię brzegową oraz otwartą przestrzeń wód Zatoki Puckiej, w obrębie jednostki występują liczne powiązania widokowe podtrzymujące relacje pomiędzy lądem oraz Morzem Bałtyckim.

Wartości estetyczno-widokowe		
Lp.	Elementy ekspozycji	Opis
1.	dominanty krajobrazowe	- wyrazistą dominantę krajobrazową, położoną poza granicami krajobrazu, w jego bezpośrednim sąsiedztwie, w przedpolu widoku krajobrazu sprzężonego, stanowią pozostałości torpedowni (fot. 6.);
2.	akcenty krajobrazowe	nie określa się
3.	przedpola ekspozycji	- przedpole ekspozycji dla krajobrazu stanowi powierzchnia tafli wody Zatoki Puckiej, z położonymi w centralnej części obszaru palisadami i ruinami torpedowni, zaś w części południowej drugim, zabytkowym obiektem zespołu torpedowni – pozostającym obecnie w użytkowaniu
4.	panoramy/sylwety miejscowości	nie określa się
5.	punkty widokowe	- punkt widokowy na krawędzi klifu, na końcu ulicy Zielonej w Babich Dołach – vis-a-vis torpedowni – rozległy widok na klif, plażę i przedpole widokowe wód Zatoki Puckiej; - punkt widokowy na krawędzi klifu usytuowany na terenie cmentarza Marynarki Wojennej, w obrębie którego zrealizowana została kwatera pamięci z placem apelowym akcentującym otwarcie widokowe na wody Zatoki Puckiej;
6.	ciągi widokowe	- specyficzny i unikatowy ciąg widokowy stanowi linia brzegowa morza, z której rozpościera się dwukierunkowy widok na taflę Zatoki Puckiej oraz linię klifu na krawędzi Kępy Oksywskiej; - ciąg widokowy, z dostępnych penetracji pieszej ścieżek na górnej krawędzi klifu, z których fragmentami rozpościera się szeroki widok na otoczenie, plażę i przedpole widokowe wód Zatoki Puckiej, z częściowym przestąpieniem koronami drzew rosnących na klifie
7.	otwarcia widokowe	nie określa się
8.	osie widokowe	- oś widokowa znajdująca się na terenie cmentarza Marynarki Wojennej akcentująca kompozycję kwatery pamięci z placem apelowym oraz znajdującym się w jej obrębie punktem widokowym;
9.	platformy widokowe	nie określa się

ZAGROŻENIA DLA MOŻLIWOŚCI ZACHOWANIA WARTOŚCI KRAJOBRAZU

Analizowana jednostka charakteryzuje się umiarkowanym stopniem zagrożenia krajobrazu. W jej granicach zinventaryzowano łącznie cztery typy głównych zagrożeń (tab. 2.) – obejmujące zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego oraz fizjonomii krajobrazu. Zagrożenia występują w sześciu obszarach:

- typ A.2.5. - wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej – obszar w obrębie ulicy Rybaków na terenie dzielnicy Babie Doły – zabudowa zrealizowana na klifie, niezgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego;
- A.2.5. i C.1.1. - wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej oraz chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu – obszar w obrębie ulic Dedala i Ikara – osiedle budynków wielorodzinnych, powstałe w latach 60.,
- A.2.5. i C.1.2. - wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej oraz niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą – północny kraniec obszaru – teren zamknięty jednostki wojskowej;
- A.2.5. i C.1.2. - wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej oraz niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą – rejon ulicy Miegonia – teren zamknięty jednostki wojskowej;

Dodatkowo, dla wszystkich wyżej wymienionych obszarów, w zasięgu pasa terenów leśnych na krawędzi wysoczyzny Kępy Oksywskiej, można wskazać jako uzupełniające zagrożenia: A.3.1. – zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie, A.3.3. – wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie oraz C.1.1. – chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu.

Zestawienie zróżnicowania zidentyfikowanych typów zagrożeń (synteza)				
Lp.	Kod zagrożenia	Rodzaj zagrożenia	Liczba występowania	Sumaryczny % powierzchni krajobrazu
1.	A.2.5.	Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	1	1,33
2.	B.1.3.	Niszczenie dziedzictwa archeologicznego	2	0,77
3.	C.1.1.	Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	1	1,33
4.	C.1.2.	Niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	1	1,33

Kody zagrożeń zgodnie z Tabelą 1. zał. nr 6 Rozporządzenia

Zestawienie obszarów, na których zidentyfikowano zagrożenia						
Lp.	ID obiektu	Kod zagrożenia	Źródło zagrożenia	Pochodzenie zagrożenia	Skala zagrożenia	% powierzchni krajobrazu
1.	573	B.1.3.	I.1	W	8	0,39
2.	689	B.1.3.	IV.1	W	5	0,39
3.	2684	A.2.5.,C.1.2.	I.1,I.3,I.4.	W	9	1,33

Zgodnie z Tabelą 2., 3. i 4. zał. nr 6 Rozporządzenia:

źródło zagrożenia: I.1. Budownictwo, I.1.1. Niski poziom i przypadkowość zabudowy terenu, I.1.2. Niezgodność budownictwa ze stylem architektonicznym regionu i typu krajobrazu, I.2.1. Drogownictwo, I.2.2. Komunikacja, I.2.3. Ruch komunikacyjny, I.2.4. Transport morski, I.3. Infrastruktura techniczna, I.4. Procesy urbanizacyjne, I.5. Planowanie przestrzenne, I.5.1. Brak planowania krajobrazu; I.6. Architektura terenów zieleni, I.7. Inne; II.1. Energetyka, II.1.1. Górnictwo, II.1.2. Ciepłownictwo, II.1.3. Energia odnawialna, II.2. Inżynieria środowiskowa, II.3. Przemysł, II.3.1. Zmiany technologii produkcji, II.4. Gospodarka komunalna, II.4.1. Odpady medyczne, II.5. Inne; III.1. Rolnictwo, III.1.1. Intensyfikacja rolnictwa, III.1.2. Zaniechanie rolnictwa, III.1.3. Ogrodnictwo, III.1.4. Upowszechnienie się upraw monokulturowych, III.1.5. Chemizacja i mechanizacja rolnictwa, III.2. Gospodarka wodna, III.3. Gospodarka morska, III.4. Gospodarka leśna, III.5. Inne; IV.1. Naturalne procesy przyrodnicze, IV.2. Brak zabiegów ochronnych; V.1. Niedostateczne środki finansowe, V.2. Presje ekonomiczne; VI.1. Turystyka, VI.2. Sport i rekreacja, VI.3. Nielegalne pozyskanie, VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa, VI.5. Wandalizm, VI.6. Mieszanie się wzorców lokalnych i procesów globalnych w danym obszarze;

pochodzenie zagrożenia: **W** – wewnętrzne; **Z** – zewnętrzne;

skala zagrożenia: **zagrożenia potencjalne** to zagrożenia mogące z dużym prawdopodobieństwem wystąpić na analizowanym obszarze (w granicach danego krajobrazu) do czasu następnego audytu krajobrazowego: **0** - brak zagrożeń; **1** - niewielkie; **2** - umiarkowane; **3** - duże; **zagrożenia istniejące** to zagrożenia występujące aktualnie: **4** - niewielkie, o słabnym natężeniu; **5** - niewielkie, względnie stałe; **6** - niewielkie, o narastającym natężeniu; **7** - umiarkowane, o słabnym natężeniu; **8** - umiarkowane, względnie stałe; **9** - umiarkowane, o narastającym natężeniu; **10** - duże, o słabnym natężeniu; **11** - duże, względnie stałe; **12** - duże, o narastającym natężeniu.

REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU

Rekomendacje i wnioski dla poziomu regionalnego znajdują się w rozdziale 7.1. w części II – WYNIKI AUDYTU.

Rekomendacje i wnioski dla poziomu lokalnego		
Lp.	Zagadnienie	Rekomendacje i wnioski
EKOSYSTEMY I STRUKTURA EKOLOGICZNA KRAJOBRAZU		
1.	RZEŹBA TERENU	<ul style="list-style-type: none"> a) ograniczenie i eliminacja zainwestowania w obszarach zachodzenia naturalnych procesów abrazji wybrzeża morskiego; b) utrzymanie naturalnych procesów abrazji i kształtowania wybrzeży klifowych i związanych z nimi procesów sukcesji gleb i roślinności - jako czynników krajobrazotwórczych; c) ograniczenie lokalizacji infrastruktury technicznej mającej wpływ na przekształcanie cech rzeźby terenu.
2.	OBSZARY HYDROGENICZNE	nie określa się
3.	EKOSYSTEM	<ul style="list-style-type: none"> a) ochrona i kształtowanie ekotonów brzegowych zbiorowisk leśnych z ograniczeniem realizacji nowej zabudowy; b) zachowanie ciągłości i integralności powierzchni leśnej w obszarze korytarza ekologicznego pasa leśnego krawędzi klifu; c) w przypadku utraty znaczenia dla obronności kraju i likwidacji jednostki wojskowej (terenu zamkniętego) włączenie terenu powojkowego do terenów otwartych, z zachowaniem powierzchni leśnej i rekultywacją z pozostawieniem terenu dla naturalnej sukcesji; d) zachowanie i ochrona ekotonu brzegowego pasa leśnego oraz zbiorowisk roślinnych na klifie wzdłuż brzegu Zatoki Puckiej.
4.	OBSZARY LEŚNE	<ul style="list-style-type: none"> a) kształtowanie krajobrazów leśnych, o składzie i strukturze leśnych potencjalnych zbiorowisk naturalnych, wskazanych do wprowadzania w granicach pasa nadmorskiego – z dominacją zbiorowisk boru mieszanego świeżego oraz lasu mieszanego świeżego; b) uznanie dobrze zachowanych zbiorowisk leśnych typowych dla regionu, w tym lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) za drzewostany referencyjne; wskazane jest uznanie minimum 50% powierzchni leśnej za lasy referencyjne (adekwatnie do struktury użytkowania gruntów w pasie nadmorskim krawędzi Kępy Puckiej); c) stosowanie wyłącznie cięć przerębowych w celach pielęgnacyjnych drzewostanu – w pasie leśnym krawędzi Kępy Puckiej; d) minimalizowanie przekształceń formy i fizjonomii krajobrazu leśnego poprzez utrzymanie cech postrzeganych jako naturalne - np. przez zachowanie drzew o cechach biocenotycznych (drzewa

		stare, dziuplaste, wielopniowe, wyróżniające się pokrojem, wielkością, martwe itp.), ograniczenie szlaków zrywkowych, pozostawianie nieużytkowanych rębni drzewostanów na skarpach dolin cieków i w strefach brzegowych zbiorników wodnych, a w lasach gospodarczych zaniechanie zrębów wielkopowierzchniowych i wprowadzenie gospodarki przerębowej.
5.	OBSZARY ROLNICZE	nie określa się
6.	ZIELEŃ URZĄDZONA	<ul style="list-style-type: none"> a) stosowanie nasadzeń gatunków rodzimych jako zieleni przydomowej; b) w przypadku dysharmonijnych elementów zagospodarowania zaleca się przystanianie zielenią wysoką (stosowanie tzw. zieleni izolacyjnej); c) dążenie do zwiększania udziału terenów zieleni oraz ich bioróżnorodności na obszarach o intensywnej zabudowie (jako zieleni osiedlowej i ulicznej), w celu poprawy ich walorów estetycznych.
7.	PRZECIWDZIAŁANIE ANTROPOPRESJI	a) rekultywacja i renaturalizacja obszarów zdegradowanych antropogenicznie w wyniku działalności budowlanej, przemysłowej, składowej, komunikacyjnej etc. - z dostosowaniem do warunków naturalnych i krajobrazu otoczenia.
STRUKTURA OSADNICZA I POTENCJAŁ KULTUROWY		
8.	OSADNICTWO	<ul style="list-style-type: none"> a) wprowadzenie zakazu lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego, przemysłowej, składowej w zasięgu krajobrazu, na terenach rolnych, porolnych i leśnych; b) wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (zakaz nie dotyczy realizacji inwestycji celu publicznego); c) wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (zakaz nie dotyczy realizacji inwestycji celu publicznego); d) ograniczenie parcelacji działek i przeznaczania terenów pod zabudowę w rejonie krajobrazu; e) wprowadzenie w aktach planowania przestrzennego, zwłaszcza mpzp regulacji dotyczących zakazu lub ograniczenia możliwości lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko; f) wprowadzenie zakazu możliwości rozwoju zabudowy w pasie 200 m od górnej krawędzi klifu; g) podjęcie działań związanych z odpowiednim uporządkowaniem i zagospodarowaniem obszarów wcześniej zabudowanych, zdegradowanych, cechujących się nieładem i chaosem form (w tym na terenach zamkniętych i po ewentualnej zmianie ich przeznaczenia).
9.	ARCHITEKTURA	nie określa się

10.	DZIEDZICTWO KULTUROWE	<p>a) zachowanie krajobrazu kulturowego układów ruralistycznych i urbanistycznych poprzez ustalenie lub utrzymanie zasad kształtowania zabudowy, w tym: linii zabudowy, usytuowania względem drogi i granic działki, gabarytów budynków, rozwiązań kolorystyczno- materiałowych, detali, itp. określanych szczególnie w mpzp;</p> <p>b) ochrona historycznie wykształconej struktury przestrzennej fortyfikacji poprzez zachowanie spójności przestrzennej i stylistycznej, bieżącą konserwację zabytkowych obiektów, zachowanie charakterystycznych elementów kompozycyjnych oraz zachowanie wskazanych elementów ekspozycji.</p>
11.	INFRASTRUKTURA	<p>a) wprowadzenie zakazu lokalizacji farm fotowoltaicznych wraz z towarzyszącą infrastrukturą, poza instalacjami spełniającymi kryteria mikroinstalacji fotowoltaicznych (zgodnie z ustawą OZE);</p> <p>b) wprowadzenie zakazu lokalizacji naziemnej infrastruktury technicznej w strefie 200 m od górnej krawędzi klifu.</p>
WALORY WIDOKOWE I ESTETYKA		
12.	EKSPOZYCJA	<p>a) wykluczanie obiektów potencjalnie dysharmonizujących, dominujących pod względem wysokościowym, kubaturowym czy kolorystycznym, zakłócających walory krajobrazowe, w tym wskazane elementy ekspozycji, ewentualne dopuszczenie tego typu inwestycji, wyłącznie po stwierdzeniu niewielkiego oddziaływania krajobrazowego, na podstawie analiz widokowych wykonanych na etapie przedprojektowym;</p> <p>b) zachowanie walorów widokowych wskazanych elementów ekspozycji górnej krawędzi klifu Kępy Puckiej poprzez zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania; ewentualne dopuszczenie zainwestowania, w tym reklam, wyłącznie po stwierdzeniu niewielkiego oddziaływania krajobrazowego, na podstawie analiz widokowych wykonanych na etapie przedprojektowym;</p> <p>c) zachowanie niezakłóconych walorów widokowych górnej krawędzi klifu, w tym: panoramy i przedpola ekspozycji na Zatokę Pucką oraz uwzględnienie ich w aktach planowania przestrzennego.</p>
13.	TURYSTYKA I REKREACJA	<p>a) ukierunkowanie i ograniczenie presji turystycznej polegającej na rozdeptywaniu strefy krawędziowej klifu Kępy Puckiej;</p> <p>b) organizacja i utrzymanie sieci znakowanych szlaków turystycznych, eksponujących atrakcje krajobrazowe strefy krawędziowej klifu Kępy Puckiej;</p> <p>c) realizacja i utrzymanie infrastruktury turystycznej, niekolidującej z ochroną przyrody i krajobrazu w strefie krawędziowej klifu.</p>
14.	PRZESTRZEŃ PUBLICZNA	<p>a) wykorzystanie walorów krajobrazowych obszaru nieużytkowanego i zaniedbanego na zapleczu strefy krawędziowej klifu Kępy Puckiej (w tym terenów powojkowych) poprzez udostępnienie do celów przestrzeni publicznej i rekreacyjnej;</p>

		<p>b) wprowadzenie zakazu lokalizacji tablic i urządzeń reklamowych, w tym na ogrodzeniach nieruchomości, na obszarach przyległych do strefy krawędziowej klifu Kępy Puckiej;</p> <p>c) wprowadzenie zakazu lokalizacji tablic i urządzeń reklamowych, w tym na terenach leśnych, w sąsiedztwie dróg i tras przejściowych na plaże;</p> <p>d) wprowadzenie zakazu stosowania prefabrykowanych ogrodzeń betonowych w miejscach eksponowanych, takich jak fronty działek oraz inne miejsca widoczne z terenów przestrzeni publicznej;</p> <p>e) wprowadzanie i zachowanie zieleni urządzonej w przestrzeniach publicznych;</p> <p>f) poprawa jakości i rozwój ogólnodostępnych przestrzeni publicznych, w tym nadwodnych i w strefie krawędziowej klifu, tworzących spójne ciągi spacerowe łączące różne obszary zabudowy i strefy wejść na plaże oraz wiążące istniejące i planowane funkcje.</p>
INNE		
15.	POZOSTAŁE ZAGADNIENIA	<p>a) opracowanie i przyjęcie uchwały w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane w celu poprawy estetyki głównych przestrzeni publicznych miejscowości - dotyczy miasta Gdyni.</p>

Wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony zabytków		
Forma ochrony	Przedmiot ochrony	Lokalizacja
wpis do rejestru zabytków	nie wskazuje się	-
wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa	nie wskazuje się	-
uznanie za pomnik historii	nie wskazuje się	-
utworzenie parku kulturowego	nie wskazuje się	-
ustalenie ochrony w mpzp i lub decyzjach lokalizacyjnych	nie wskazuje się	-

Wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody		
Forma ochrony	Przedmiot ochrony	Lokalizacja
park krajobrazowy	nie wskazuje się	–
obszar chronionego krajobrazu	nie wskazuje się	–
zespół przyrodniczo-krajobrazowy	nie wskazuje się	–

Wskazania obszarów objętych formami ochrony przyrody, które ze względu na znaczący spadek wartości krajobrazu wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony:
nie wskazuje się
Wskazania do uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie, w którym na czas sporządzania audytu dane i informacje były niedostępne, a są istotne dla osiągnięcia celu audytu krajobrazowego:
nie wskazuje się

KATALOG LOKALNYCH FORM ARCHITEKTONICZNYCH ZABUDOWY

Obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną:
nie wskazuje się
Lokalne formy architektoniczne zabudowy:
nie wskazuje się

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA I KARTOGRAFICZNA

Opracowane zgodnie z Tabelą 4. zał. nr 3 Rozporządzenia (Moduł V)

Spis fotografii:		
Tytuł zdjęcia – nazwa pliku	Autor i data wykonania	Georeferencja
Fot. 1. Widok na północną część klifu Kępy Oksywskiej w rejonie Mechelinek_22-313.51-64_f1_F	PBPR 12.02.2022	54° 35' 12.24" N 18° 32' 15.41" E
Fot. 2. Widok na aktywną krawędź abrazyjną klifu – w rejonie Oksywia, z warstwowaniem polodowcowych utworów piaszczysto-gliniastych_22-313.51-64_f2_F	PBPR 01.01.2021	54° 36' 10.30" N 18° 31' 11.85" E
Fot. 3. Widok na południową część klifu Kępy Oksywskiej w rejonie Babich Dołów_22-313.51-64_f3_F	PBPR 17.01.2021	54° 35' 6.88" N 18° 32' 30.45" E
Fot. 4. Betonowa opaska brzegowa w południowej części krajobrazu_22-313.51-64_f4_F	PBPR 13.07.2022	54° 33' 39.76" N 18° 33' 6.75" E
Fot. 5. Nagromadzenie polodowcowych głazów – otoczków, na powierzchni plaży w rejonie Babich Dołów_22-313.51-64_f5_F	PBPR 01.01.2021	54° 41' 54.28" N 18° 40' 18.99" E
Fot. 6. Widok na torpedownię z linii brzegowej w rejonie Oksywia_22-313.51-64_f6_F	PBPR 12.02.2022	54° 34' 54.25" N 18° 33' 23.99" E
Fot. 7. Widok na kościół usytuowany ponad ulicą Arciszewskich_22-313.51-64_f7_K	PBPR 22.04.2023	54° 32' 52.42" N 18° 33' 9.07" E
Spis rycin:		
-		
Spis map:		
Mapa jednostki krajobrazowej_22-313.51-64_m1		